

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Археологија – основне академске студије		
Назив предмета: Археолошка сведочанства христјанизације у југоисточној Европи		
Наставник/наставници: Перица Шпехар		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: одслушани и положени предмети Археологија касне антике и Археологија раног средњег века		
Циљ предмета Циљ предмета је стицање основних знања о процесу христјанизације југоисточне Европе од касноантичког до средњовековног раздобља, кроз проучавање археолошких остатака црквене архитектуре, фунерарне праксе и предмета религијског карактера, уз осврт на писане изворе.		
Исход предмета Стицање специјализованог знања потребног за проучавање процеса христјанизације у југоисточној Европи.		
Садржај предмета Теоријска настава Предавања су посвећена материјалним траговима процеса христјанизације у југоисточној Европи, али и другим областима, од проглашења Миланског едикта до турских освајања. Овај дуготрајни процес проучава се са аспекта успостављања црквене организације, појаве црквене архитектуре, промена у фунерарној пракси, те појаве хришћанских предмета религијског карактера. Посебна пажња посвећена је проучавању претрајавања "паганских реликата" током процеса христјанизације у средњем веку, као и улози хришћанства у формирању средњовековних држава.		
Литература Општа обавезна литература: Ф. Баришић, Грчки натписи на иконама оставе у Раковцу, <i>Зборник Филозофског факултета</i> X/1, Београд 1968, 211-216. О. Илић, Палеохришћански литургијски предмети и делови црквене опреме на територији јужне Србије, <i>Ниш и Византија</i> VI, Ниш 2008, 125-136. Н. А. Klein, Eastern Objects and Western Desires: Relics and Reliquaries between Byzantium and the West, <i>Dumbarton Oaks Papers</i> 58, Washington 2004, 283-314. М. Марјановић-Вујовић, <i>Крстови од VI до XII века из збирке Народног музеја</i> , Београд 1987. М. Марјановић-Вујовић, Крстови из збирке Музеја града Београда, <i>Годишњак града Београда</i> XXXIX, Београд 1992, 19-27. Г. Марјановић-Вујовић, Крстови од стеатита са налазишта у Србији, <i>Зборник Народног музеја у Београду</i> XV-1, 139-143, Т. I-II. М. Милинковић, Прилог проучавању тзв. ранохришћанских полијелеја у Србији, <i>Ниш и Византија</i> IX, Ниш 2011, 73-84. П. Шпехар, Лична побожност на простору Охридске архиепископије у светлу археолошких налаза од XI до XIII века, у: <i>Византијски свет на Балкану</i> I, ур. Б. Крсмановић, Љ. Мксимовић, Р. Радић, Београд 2012, 205-220. П. Шпехар, Предмети приватне побожности и реликвије хришћанског истока, у: <i>Византијско наслеђе и српска уметност I. Процеси византинизације и српска археологија</i> , ур. В. Бикић, Београд 2016, 133-139. Општа допунска литература: Л. Дончева-Петкова, <i>Средновековни крстове енколпиони од Бугарија</i> , Софија 2011. S. Jovanović, M. Vuksan, Medieval necropolis, in: <i>Roman and Medieval necropolis in Ravna near Knjaževac</i> , ed. M. Vasić, Belgrade 2005, 175-275. В. Pitarakis, <i>Les Croix-reliquaires pectorales byzantines en bronze</i> , Paris 2006. Г. Ф. Корзухина, А. А. Пескова, <i>Древнерусские энколпионы. Нагрудные кресты-реликвирии XI-XII вв.</i> , Санкт Петербург 2003.		
Број часова	активне наставе 2	Теоријска настава: 2
		Практична настава: 0
Методе извођења наставе Предавања, консултације, менторски рад, према могућностима практична настава на терену и при обради		

налаза.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
презентација	20	усмени испит	30
Семинарски рад	50		